

SVERIGE

Frivilliga livvakter hade nyckelroll i evakueringen

UPPDATERAD 2021-08-28 PUBLICERAD 2021-08-28

Bild 1 av 2 Hundratals människor samlas vid en kontroll vid flygplatsen i Kabul.
Foto: AP

Svenska livvakter som redan lämnat Afghanistan valde att frivilligt återvända till kaoset i Kabul. En grupp på över 30 livvakter från säkerhetsföretaget Vesper fick en central uppgift på flygplatsen: att hitta och föra in de som kunde räddas. ”Risktagningen har varit otroligt hög”, säger deras chef.

– Vi förstod väldigt tidigt att flygplatsen förr eller senare skulle bli en måltavla för dem som ville oss ont. Att stå längst fram och inte veta om någon framför dig bär en självmordsväst eller vapen. Att då ändå gå ut och hämta in svenskar i de här folkmassorna. Det har varit en stor utmaning och risktagning, berättar Erik Lewin för DN.

Han är vd för det privata säkerhetsföretaget Vesper Group och talar om riskerna för sin personal på flygplatsen: över 20 svenska och tioalet danska livvakter. Vid en av grindarna till flygplatsen dödade ju en självmordsbombare på torsdagen närmare 200 personer.

– Det var det vi befarade och väntade, säger Erik Lewin.

Säkerhetsföretagets arbete med luftbron har hållits hemligt av säkerhetsskäl tills den avslutades på fredagen. Livvakternas insats var central för att få igång Sveriges evakuering av 1 100 personer.

I Afghanistan har Vesper ända sedan 2008 varit kontrakterade av UD för att skydda dess utsända personal.

– Vi evakuerade först ut ambassadören och de utsända till Doha i Qatar. I och med det var vårt uppdrag i Afghanistan slutfört. Då fick vi tidigt en förfrågan från UD och Migrationsverket om att åka tillbaka in igen för att få hem så många som möjligt, berättar Erik Lewin.

Kvar i Afghanistan fanns den 16 augusti UD:s samt Vespers egna lokalanställda – 67 personer med familjer. Plus hundratals svenskar och afghaner med svensk anknytning som allt mer desperata försökte komma till Sverige.

– Vi fick frågan att ställa upp på frivillig basis. Det ville min personal absolut, ingen sade nej. Det var inget snack. Några vände tillbaka från Doha direkt till Kabul och andra flög vi ner från Stockholm för att komplettera, berättar Erik Lewin.

Vespers livvakter har alla en bakgrund som militärer eller poliser. De första var tillbaka i Kabul redan den 16 augusti, innan Sveriges [militära specialförband SOG \(Särskilda operationsgruppen\)](#) kommit på plats. På flygplatsen fungerade de som säkerhetsoperatörer och stöd för UD:s och Migrationsverkets personal – men också vara ögon och öron mot folkmassorna som trängde sig på.

Företagets lokalanställda såg till att bussar med de som skulle evakueras kom igenom talibanernas kontroller. Vespers uppgift (och sedan också det svenska specialförbandets) var att få in personerna genom det sista nålsögat, in på flygplatsen.

– Det blev tuffare och tuffare att ta sig igenom talibanernas checkpoints för var dag som gick. Vår personal har varit framme vid ingångarna till flygplatsen – längst fram, längst ut – för att se till att rätt personer kommer in. Vi har hjälpt dem, eskorterat dem och arbetat tillsammans med UD och Migrationsverket med att kontrollera dem, säger Erik Lewin.

Ingen av Vespers anställda skadades. Men flera hundra personer som myndigheterna och Vesper lyckades få fram till flygplatsen stoppades där av talibanerna. Det får dock inte skymma att arbetet var framgångsrikt, anser Erik Lewin. Han har lång erfarenhet av katastrofer, konflikter och krig och säger:

– Detta har varit en fantastisk operation. Försvarmakten, UD, Migrationsverket och min personal har jobbat otroligt proffsigt – mer eller mindre självutplånande under många dygn i sträck och lyckats få ut 1 100 personer. Jag är enormt stolt över att de åkte ner och tog de riskerna. Det är något av det finaste jag varit med om.

Erik Lewin, vd för säkerhetsföretaget Vesper Group. Foto: Vesper Group